

Egy évre	- - - - -	12 korona
Félévre	- - - - -	6 korona
Negyedévre	- - - - -	3 korona
Egyes szám ára	- - - - -	12 fillér.

MEGJELENIK VASÁRNAP
ÉS CSÜTÖRTÖK REGGEL.

HATÁRŐR

= UJVIDÉK, 1910. =

január 13. csütörtök

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Ujvidék, Petőfi-utca 47. szám.,
ahová a lap szellemi s anyagi részét
illető közlemények intézendők.
Ilyen közleményeket és megkereséseket
lapunk nyomdája is elfogad

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT DÉLVIDÉKI ÉS AZ ALFÖLDI FÜGGETLENSÉGI PÁRT UJVIDÉKI HIVATALOS LAPJA.

Lapvezér: Teleki Arvéd gróf.

Legyünk magyarok.

E jelszó vezényelje lépteinket, e hangzatos jelszó hassa át és töltse el lelkünket, valahányszor országos nyelvünket nem értő testvérnemzetiségű honfitársainkkal érintkezünk.

De nemcsak a magyarul nem beszélő honfitársainkhoz, másajku testvéreinkhez szól ezen buzdító felhívás, hanem első sorban minden józanul gondolkozó magyarhoz; szól azonban még azokhoz is, kik a magyar nyelvet rontják s idegen szavakkal, szólamokkal vegyítve, annak használhatóságát és szóbőségét kétségbevonni segítik.

Ilyenek mindenek előtt azon író-féle emberek, kik a *zamatos*, mindenki által megérthető magyar szót kerülve, idegen kifejezések pattogtatása által vélik tudományosságuk fényes bizonyítékát adni. Ezek „pennájukat a kalamusba” csapják, ezek „ideális” és nem eszményi dolgokról beszélnek; a közhasználatban levő szók előttük köznapiasságuk következtében helytelenek, azok helyett: „eklatáns, ergo, faktor” stb. a kedves szólam. Az ily iszonyu „elokvencia” igazolására azzal áll elő a legtöbb, hogy hiszen ő a latin szót is magyarul írja; nála a „frasis” csak frázis és így sok más ferdeség is korrekt. Ezen mentségnél, mely jobban beillik cáfolatnak, még furesább azon szintén számra nézve tekintélyes csoport, mely azzal áll elő, hogy az idegen kifejezéssel jobban, világosabban fejezte ki, amit mondani akart, az ugynevezett műszó segélyével határozottabban van körülírva mindaz, mit különben magyarul, sőt magyarán is kimondhatunk.

Üres, mentség után való kapkodás ez, semmi egyéb.

Hanem mindezeknél még kevésbé érthető azok eljárása, kik a magyar nyelv belső, minden szomszédos nyelvtől elütő, sajátos és sajátos szerkezetével nem törődve, tarkítják beszédük menetét idegen szavakkal, de azért a *germanizálás* ellen harcolnak. Mintha a latin vagy francia műszó közelebb állana nyelvünkhöz, mint a kerülendő német szó.

Nemzetünknek és nyelvünknek ölé betűje soha sem volt a német, hanem igen is a török. Ez a nép füzte rablánera a munkabíró nép százezreit, hogy rab-szolgául haza vigye; ez a nép vitte el kisdedeinket, kiket saját népébe beolvasztott s midőn felnöttek, visszahozta

ősi hazájába, hogy ölje halomra testvéreit s fogdossa össze az újabb áldozatokat.

A török hódoltság idejében úgy is mint azelőtt, egyedül hazánk tartóztatta fel a harcias törököt Európa elleni küzdelmében. A török elől menhelyet keresve települt meg hazánkban Mátyás király idejében a szerbség zöme és ezzel egyetemben a bunyevác néptörzs is.

A menhely hazája maradt a kivándorlott népeknek, kik őseik honával többé soha sem törődtek, de a vendégszerető magyar a menekülteket s ide települőket testvérkép fogadta és úgy is bánt velük. Vallása és nyelve miatt soha sem üldözött senkit. Ha a nemzetiségekkel összehasonlítjuk a magyarságot, azt látjuk, hogy több magyar tanul meg szerbül, bunyevácul, vagy németül, mint megfordítva.

Ha magyar települ meg Szerémségben, horvátta lesz; ha pedig a Dráván tulról áttelepül valaki, az se baj, hogyha horvát államférfiúnak vallja is magát, az itt senki szemében szálkát nem okoz.

A közöttünk lakó nemzetiségekkel szemben is az kell, hogy jelszavunk maradjon: legyünk magyarok! Meg van győződve a közöttünk tesvérkép élő nemzetiségek mindegyike, hogy a magyar nyelv ismerete nélkül hazánkban nem igen boldogulhat.

Szeretessük meg velük anyanyelvünket, mert csak így lesznek képesek lelkesülni is azon hazáért, mely bölcsőjük volt és melyben egykor sirjuk domborul. Ha ismét fölvetődnek a kérdés: „lenni, vagy nem lenni”, könnyű volna a haza védelmében és megmentése körül őket is az érdekeltek sorába foglalni. Ezen nagyhorderejű cél megvalósítására legbiztosabb idő a béke, legszerencésebben megválasztott eszköz a szeretet.

Iparkodjunk az idegenajkuakkal megszerettetni nyelvünket és szokásainkat; ha ezt elértük, be fogják látni, hogy nem voltunk önzők, mert akkor fognak csak igazi testvérként osztozkodni velünk mindenben, a terhek viselése mellett a jogok élvezetében.

Legyünk magyarok minden cselekedetünkben. Szóban és írásban egyaránt lebegjen szemünk előtt a legnemesebb cél gyanánt nyelvünk megkedveltetése; iparkodjunk kivetkőzni azon félszagságból, hogy *mindent felkarolunk, ami idegen* és gondoljunk szívünk legnemesebb érzelmeivel a hangzatos jelszóra: *Legyünk magyarok!*

H.

Liga a kivándorlás ellen.

(Országos akció).

Az egész országra kiterjedő társadalmi akció indult meg a nemzet sorvasztó betegségének: a kivándorlásnak hathatós eszközökkel leendő orvoslására. Százezrek hagyják itt évente az országot, hogy az Oceánon tu keressék a boldogulást. Mélyen gyökerezik ez a borzasztó veszedelem, mely rohamosan elszívja a nemzet életerőit és temérdek hasznos munkaerőt szakít el az anyaföld kebeléről. Nincs olyan ága a gazdasági életnek, amely súlyosan ne érezné az egyre erősödő népvándorlásnak szomorú hátrányait, a földmivelés, az ipar- és kereskedelem egyaránt nagy és folytonos vérvesztéssel fizeti meg az árárt ennek a mindennél nagyobb és fájdalmasabb nemzeti nyomoruságnak. Az állam megteszi a kötelességeit a veszedelem elhárítására, a belügyi kormány energikusan és meleg szeretettel karolta föl ezt a nagy nemzeti kérdést, de éppen a belügyminiszter hangsúlyozta, hogy az állam maga a nemzeti társadalom pártfogása nélkül nem érhet el tökéletes eredményeket.

A Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület, amely József főherceg védősége alatt széleskörű és hatalmas kulturumkát fejt ki, vette kezébe a kivándorlás meggátolásának és a visszavándorlás elősegítésének nagy horderejű ügyét. A kultúregyesület már alakulásakor programjába foglalta ezt a nagy nemzeti kérdést és *Gallowich Jenő*, a D.M.K.E. főtáskára és *dr. Gönczy Elemér*, a D.M.K.E. titkára tervezetet dolgozott ki, az egész kulturmunka és társadalmi segítés akciójára vonatkozólag. Most azután a nyilvánosság elé lép munkájával, jelentvén, hogy kebelében, de a kultúregyesülettel teljesen független hatastörrel megalakította az *Országos Kivándorlási Ligát* és ezzel egy hatalmas társadalmi szövetséget hozott létre, amelynek kizárólagos célja, hogy a nemzeti társadalom jelentékeny támogatásával a kivándorlász nemzetrontó hátást gyöngítse és amennyire csak lehet, magát a bajt megszüntesse. Az ország kiválóságainak vezetés és irányítása mellett indul meg ez a nemzetfenntartó munka, amely méltán számít arra, hogy az egész hazafias magyar társadalom melléje áll és a nemes mozgalmat egész lelkesedéssel fölkarolja. Maga a kultúregyesület teljes erkölcsi és anyagi erejét harcba viszi a nagy célért és az a szándéka, hogy ha ezt a hatalmas szervezetet az egész országon felépítette, függetleníteni fogja az amugy is számtalan hasznos irányban működő egyesülettől. A szervezés munkája már megindult s ezt a nagy feladatot a Liga elnöksége *Székelly*

BOGDÁNY

és TÁRSA

Budapest,
VI. Dálnok-utca 12. sz.
Telefon 988.

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, csatornázás és világítás berendező vállalat.

Ujvidék, Tököly Imre-utca 11. Telefon 219.

Miklós főtitkára bizta, aki évek óta teljes szakismerettel foglalkozik a kivándorlás kérdésével s ebben az irányban beható tanulmányokat végzett. Óriási adathalmaz van már együtt a Ligánál, amely nemes akciójában meg van győződve arról, hogy az egész osztatlan magyar társadalom az összes hazai kulturegyesületek támogatásával a kormány felügyelete mellett a kivándorlás csökkentése és a visszavándorlás elősegítése körül számottevő eredményeket fog elérni. *Az Országos Kivándorlási Liga központi irodájában* Rottenbiller utca 10. alatt már megkezdte működését.

HIREK.

Farsangi naptár.

- Jan. 15. I. Ujvidéki Nőegylet művészestélye tánocai (Récesei szálló.)
 Jan. 16. Az építészeti munkásegylet bálünnepélye. (Lövölde.)
 Jan. 20. Polgári bál. (Winkle-sőresarnok.)
 Jan. 22. Tabitha ág. ev. nőegyleti bál. (Récesei.)
 Jan. 23. Munkás egyleti bál. (Récesei.)
 Jan. 29. Lövész-bál. (Lövölde.)
 Jan. 29. Ker. szocialista egyleti bál. (Erzsébet.)
 Jan. 30. Hadastyán egyleti bál. (Winkle-sőresarnok.)
 Febr. 1. Tűzoltó-bál. (Erzsébet.)
 Febr. 6. „Prohsinn“ dalestélye táncal. (Récesei.)

A városi ártézi fürdő látogatottsága. A városi ártézi fürdő és vizgyógyintézet látogatottsága napról-napra emelkedik és különösen örvendetes nagy számban keresték fel már az első héten a fürdőt a városunkba érkezett idegenek. A megyénk minden részéből vannak itt betegek, akik 30--40 fürdőt jöttek használni. Érdekes, hogy a vizgyógyintézet, noha csak 1--2 nap múlva lesz teljesen megnyitható, már most közel 20 gyógykezelhető beteget tud felmutatni és pedig főleg a társadalom legjobb rétegéből. Szénsavas fürdők, fangóborogatások, iszap (franzensbadi) és móor-fürdők, radiogen ivó és fürdőkúra, gyógybepakolások, félfürdők, már most használatnak. A vizgyógyintézet e hó 15-én szombaton, teljesen felszerelve a használatnak lesz átadva. A vizgyógyintézet felszerelése vetekszik a fővárosi gyógyintézetekkel. A gőzfürdő a városi mérnöki hivatal végleges jelentése szerint e hó 20-án csütörtökön fog megnyitni. A megnyitást a fürdő igazgatósága külön falragaszokon fogja a közönségnek tudomására adni.

Az automobiljárat. Városunknak egyik érdekességét képezi a fürdő érdekeit szolgáló automobilomnibusz, mely napjában százszor is keresztülzáguld az utcákon és viszi a fürdőzőket az új városi fürdőbe. Az automobilomnibusz, — ennek kijelentésére a fürdő igazgatósága kért fel bennünket, — nem a fürdőre, hanem a villamos társaságé és a várossal kötött szerződéséből kifolyólag járhatja. Az automobilon kedden valami géprongálás történt, és most javítás alatt van, de már csütörtökön reggel újból megindul. Addig is a fürdő igazgatósága négy fiakert bérelt, melyek azáltal különböznek a többitől, hogy a bakon egy-egy liberias fürdősfü ül. Egy személy viteldija ugyancsak 12 fillér. A fiakerek a püspöki palota előtt, a Récesei szálló, a Wagner filiale előtt fognak megállani. De utközben is felvesznek utasokat. A villamos társaság második automobilja már a napokban itt lesz.

Kettős nász. Schwarz Lipót családjában e hó 9-én kettős nászünnepe volt: két finomlelkű és finom miveltségű leányuk: *Alice* és *Margit* egy napon tartották menyegzőjüket. Alice urleányt John Gyula, a beocsini gyár igazgatója, Margit urleányt pedig Dr. Königsstädtler Ottó ügyvéd vezette oltárhoz. A nász-

nagy tisztet Neumann Ignác (Pécs) és Schwarz József teljesítették az előbb nevezett párnál, míg az utóbbinál Teubner János és Neumann Ignác szerepeltek. Az örömszülők e kettős nász alkalmából díszes fényt fejtettek ki, a közönség pedig a Schwarz-család közbecsülésének, közkedveltségének jeléül, a legőszintébb üdvözlőszavakkal árasztotta el az ifjú házasságokat. Talpon volt ugyszólván az egész város nemzetiség és felekezet különbsége nélkül, hogy lássa a díszes toalettkben és díszes felvonulásban fényes esküvőt s hogy együtt ünnepeljen a kettős frigykötés boldog részeseivel. Az esküvőt katonai zene mellett fényes lakoma követte az Erzsébet termében, amelyen a felköszöntők sűrű árja éltette úgy az ifjú házaspárokat, mint a köztisztviseltekben álló örömszülöket. Az ifjú házasságok a délutáni gyorsvonattal Olaszországba utaztak nászútra.

Kimutatás a rendőri bejelentési hivatal m. é. december havi ügyforgalmáról. Ujvidéki lakosok új felvétele 71, lakváltozásuk 186; cselédek új felvétele 87, helyváltozásuk 551; idegenek magánháznál 96, vendéglőkben 1008. Mint központi kézbesítő hivatalhoz beérkezett kikézésre 1686 db, sikerrel 1661 db, mint kinyomozhatatlan visszaadott 25 db. Értesítések adtak összesen 2226 esetben, ezek közül eredménytel 1824. Kiadatott külhoni utlevél 58, igazolási jegy 5, cselédkönyv 19. Megfigyelő lap összesen meg lett fektetve 680. — Az egész múlt évi ügyforgalom jan. 1-től dec. 31-ig a következő volt: Ujvidéki lakosok új felvétele 922, lakváltozásuk 1461; cselédek új felvétele 1005, helyváltozásuk 6490; idegenek magánháznál 1005, vendéglőkben 11252. Miut központi kézbesítő hivatalhoz beérkezett kikézésre összesen 20,737 db, még pedig sikerrel 20,318 db. Értesítések adatai összesen 20,924 esetben, ezek közül eredménytel 17,695 esetben. Kiadatott külhoni utlevél 1118, igazolási jegy 93, cselédkönyv 236. Megfigyelő lap összesen meg lett fektetve 7158. — Mindössze kezeltetett 97,807 darab.

Esküvő. Özv. Lehrer Károlyné urhölgy kedves és szeretetreméltó leányát: *Jrén* urleányt e hó 8-án vezette oltárhoz Skotniczky Rezső István cs. és kir. főhadnagy hadbíró Péterváradról. A násznagyit tisztet Vidombak százados és Lehrer Vilmos mérnökjelölt teljesítették.

Adomány. Menrath József butorkereskedő az ujvidéki kir. kath. magyar főgimnáziumnak egy értékes gyalupadot ajándékozott, amiért most nevezettnek a felsőbb tanhatóság köszönetét nyilvánította.

Szülők figyelmébe. A vallás- és közoktatásügyi miniszter 136346. 1909. számú rendelete értelmében mindazon középiskoláknál, amelyek a felvételi és tandíjakat az államkincstárba, vagy a vallás- és közoktatásügyi miniszter által kezelt valamelyes alapba szállítják be, a felvételi díjat a jövő tanévtől kezdve 10 kor. emelte fel. Ennek alapján az ujvidéki kir. kath. magyar főgimnáziumban a jövő tanévtől kezdve felvételi és egyéb díj címén 16 korona 70 fillér fog szedtetni, amely alól felmentésnek nincsen helye.

Nőegyleti művészestély. Még csak néhány nap választ el bennünket attól a nagy művészestélytől, amelyet az I. Ujvidéki Nőegylet fog szombaton rendezni. Az elővételből ítélve, telt ház fog gyönyörködni az elsőrangú művészek érdekes játékában és nem tudjuk eléggé a nőegylet eme mulatságát a közönség figyelmébe ajánlani.

Közgyűlések. Az ujvidéki Magyar Kaszinó közgyűlése vasárnap 1910. január 16-án d. u.

3 órakor, az Ujvidéki Katolikus Olvasókör közgyűlése pedig 1910. január 23-án délelőtt 11 órakor lesz.

Beltéri Katolikus Kör. Vasárnap volt a Beltéri Katolikus kör közgyűlése. A közgyűlést Dr. Ámon Pál elnök nyitotta meg, megemlékezvén az egylet lefolyt évi működéséről. Az egyletnek van 259 rendes, 9 alapító, 38 pártoló tagja, a lefolyt évben három mulatságot és öt felolvasást rendezett. Pénztári egyenleg 572 korona. A háznagyi állásról Szedlacsek Lajos lemondván, helyébe Spiller Oszkár választott meg, új választmányi tag lett Schubert Márton, póttagoknak megválasztottak Birly József, Sket József, Kocsis Miklós.

A „Tabitha“ ág. ev. nőegylet mint minden évben, most is egy nagyszabású koncertet fog rendezni e hó 22-én az Erzsébet dísztermében. A koncert este fél 9 órakor veszi kezdetét. A programot, melybe a város legelső erői lettek bevonva, a következő számban fogjuk közölni. Nevezett nőegylet ez uton is tisztelettel hívja meg a n. é. érdeklő közönséget.

Az ág. ev. dalkör a karácsonyi ünnepnapokon és Szilveszter estélyén örvendetes sikerrel énekelt a templomban. A vallásos érzület, melyet az egyes hűvekben felébresztene sikerült, igen nagy volt. Sok szem könnybe lábadt a felemelő istentisztelet alatt. Az eddigi szokástól eltérőleg az egyház kívánságára az evang. káplán liturgizált is, mely új szokás a presbiteriális gyűlés által állandóan lett behozva. Az énekkar most is szorgalmasan tanul és egy február hóban tartandó mulatságra készül. Mert szép a cél, mely felé törekszik, mi csak buzdíthatjuk a kart további buzgó munkálkodásra.

A „Tabitha“ ág. h. ev. nőegylet elnöksége hálás köszönettel nyugtazza az újabb nemes adományokat, melyek utólag a szegények segélyezésére befolytak. Wagner testvérek 25 kor. és Totovics Száva-né 5 kor Ezen összegek a nőegylet által e célra lesznek felhasználva. Ezen újabb adományokért az egylet elnöksége nevezett adományozóknak legforróbb köszönetét nyilvánítja.

Bál-ünnepély. Az ujvidéki építészeti munkásegylet e hó 16-án, jövő vasárnap, saját betegsegélyező pénztára javára a polg. lövölde termeiben bál-ünnepélyt rendez. Személyjegy 1 k. családjegy 2 k.

Öngyilkosság. Petrovics János 30 éves nőtlen napszámos e hó 11-én, 6 hét óta tartó betegsége feletti elkeseredésében, felakasztotta magát.

ANGOL-KÖR

tönkre fogja tenni az Ön gyermekének egészségét, ha nem tesz ellene gyorsan valamit.

SCOTT csukamájolaj EMULSIÓ-ja

megszünteti az angolkórt, megerősíti a csontokat és egészséges hussal borítja azokat.

Azonfelül, és ez az, a mit tapasztalt szülők 1-3 teljes értéke szerint meg tudnak becsülni, — semmi nehézséggel nem jár, a kis szenvedőt rábírní arra, hogy a

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

SCOTT-féle EMULSIÓ-I

bevegye, mert kellemes, tejfeles íze van. A gyermek megemésztí, még ha a tejtől undorodik is.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér. Kapható minden gyógytárban.

Az a válas részvé Eredm lista je des tag Dr. En Eichne Freund Lipót, Königs Károly Dr. Ma Simon, Roth V Schoss Schwar rik, Zv József, Armin, Dezsó, Rosenk Eg év óta ségben letet v előjár ezt az EL csendő tett ra folyóla midőn amelyr kívül n vetek AL törzsor kor. al özvegy Na áruker 30,000 A tagja. potzky r.-társu alól fel Ferenc igazgat A mondja válóbb gyerme megter Mikszá dor, S Antal, irtak re denféle diszitet külső k dicséri legen a ez ujsá ifjak, l valóját 10 kor a Franl natra i Ez már sz nem tu bajt lel értenek minden ban ke forgalo József.

Az Izr. hitközség e hó 9-én választotta meg a választók rendkívül élénk érdeklődése és részvétele mellett a képviselőtestület tagjait. Eredményül a késő esti órákban a hivatalos lista jelöltjei lőnek kihirdetve, még pedig *rendes* tagoknak: Berczeller Lipót, Berger Vilmos, Dr. Endróci Mihály, Ernst Bernát, Ernst József, Eichner Zsigmond, Dr. Fischer Henrik, Dr. Freund Ede, Dr. Gál Ödön, Haas Albert, Kis Lipót, Dr. Kassovitz Ármin, Dr. Kovács Bódog, Königstädler Dusan, Krón Károly, Dr. Kubinyi Károly, Dr. Leitner Benő, Dr. Lustig Nándor, Dr. Mayer Oszkár, ifj. Ofner Mihály, Rainer Simon, Rosenbaum Herman, Dr. Rózsa Miksa, Roth Vilmos, Rössler Albert, Schaffer Samu, Schossberger Adolf, Dr. Steinfeld József, Schwarz Lipót, Teubner János, Wertheim Henrik, Zwibach Adolf; *pótagoknak*: ifj. Weisz József, Kohn Fülöp, Hoffmann Miksa, Schreiber Armin, Eppinger Miksa, Kellerman Fülöp, Balog Dezső, Dr. Bruck Benő, Landsmann Adolf, Rosenblüth Samu.

Egy orvos jubileuma. Dr. Illics János 20 év óta működik Csurogon községi orvos minőségben s ez idő alatt közbecsülést és tiszteletet vivott ki. A község társadalma, a közs. előljárósággal az élén, ünnepélylyel ülte meg ezt az évfordulót.

Elfogott cigánykaraván. A tompa-kelebiai csendőrség egy kelebiai gazda kárára elkövetett rablás ügyében indított nyomozásból kifolyólag sikerült fogást csinált a napokban, midőn egy négytagú cigánykaravánt fogott el, amelyről kiderült, hogy a kelebiai rabláson kívül máshelyütt is több rablást, lólopást követtek el.

Alapítvány. Dr. Pertschy Ferenc ny. fő-törzsorvos, a B. Bodrog vm. orvos-egylet 1000 kor. alapítványt tett elszegényedett orvosok özvegyei és árvái számára.

Nagy bukás. Weinfeld M. és fia divatárkereskedő cég fizetése képtelen lett. Aktivái 30,000 k., ezzel szemben tartozása 110,000 k.

A Feren-csatorna rtg új igazgatósági tagja. A kereskedelemügyi miniszter Hozspotzky Alajos min. tanácsost a Feren-csatorna r.-társulatnál viselt igazgatósági tagsági állása alól felmentette és helyébe báró Wimmersperg Ferenc dr. min. osztálytanácsost nevezte ki igazgatósági taggá.

A Jó Pajtás az én legkedvesebb pajtásom, mondja sok ezer gyermek. Valóban a legkiválóbb írók mintegy versenyre keltek, hogy a gyermekek szívét, lelkét gyönyörködtessék, megtermékenyítsék. A most megjelent számba Mikszáth Kálmán, Rákosi Viktor, Endródi Sándor, Sebők Zsigmond, Benedek Elek, Radó Antal, Kálnoki Bedő Béla és Schöpflin Aladár irtak regényt, elbeszélést, mesét, verset s mindenféle tréfás apróságot s kiváló művészek diszitették pompás illusztrációkkal. A Jó Pajtás külső kiállítása is méltó a gazdag tartalomhoz: dicséri a Franklin-nyomda előkelő izlését. Melegen ajánljuk a szülők és tanítók figyelmébe ez ujságot, melyben apró emberek és serdülő ifjak, leányok is megtalálják a maguk olvasni valóját. A Jó Pajtás előfizetési ára egész évre 10 korona, negyedévre 2 kor. 50 fillér. Kiadja a Franklin-társulat (Egyetem-utca 4.) és kívánatra ingyen küld mutatványszámot.

Ezer és ezer ember **szüved éveken át** már szokványossá vált székrekedésben, mert nem tudja a módját, hogyan kell ezt a kínzó bajt leküzdeni. Az orvosszakértők mind egyetértenek abban, hogy a természetes hashajtók minden körülmények között a laboratóriumokban készültek fölé helyezendők. Az összes forgalomban lévő ásványvizek között a **Ferenc József**-források vize az, a mely egyenlő mér-

Városi

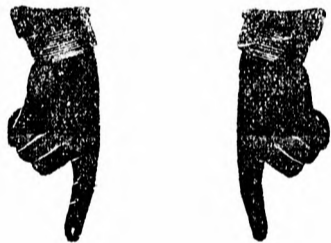
Artézi Fürdő

és Vizgyógyintézeti

jegyek

a városban a következő

helyeken kaphatók:

Főtéri dohánytőzsde.

Sétatéri dohánytőzsde.

Herger Ágoston könyvker. (Rákóczi-ut.)

Fortuna dohánytőzsde. (Kossuth L.-utca.)

Ludwig József keresked. „ „

Wagner Testvérek fiókjában. (Rákóczi-ut.)

Weisz Adolf hentesüzletében. „ „

Kocsis Pál kereskedésében. „ „

Müller Gyula vendéglőjében (Magy. kir.)

Fischer Sándor keresked. (Kossuth L.-u.)

Truppel Béla hangszerüzlet. (Duna-utca.)

Liebmann és Totovics fűszerüzl. (Szűcs-u.)

Wojtovitz János keresked. (Bercsényi-u.)

Dorosnyák Béla fűszerkeresk. (Petőfi-u.)

Lobenstein Károly keresked. (Kenyér-u.)

Petrovits György „ (Temerini-u.)

Mijatovits Branimir „ (Temerini-u.)

Simon György „ (Alkotmány-u.)

Azonkívül a fürdő pénztáránál és az automobilon.

tékben tartalmazza a legtöbb glaubersót és keserősót, tehát az oldó és elvezető sókat. Állandó természetalkotta összetétele Európa és Amerika legkiválóbb vegyészeti által már megállapított és így kétségtelen, hogy a Ferenc József-keserűvíz rendszeres használata a legcélszerűbb eljárás az idült székrekedés tartós kigyógyítására. Ivókuráknál négy héten keresztül reggelenként éhgyomorra 1/2 pohár valódi Ferenc József-vizet lehetőleg felmelegítve iszunk.

Naponta érkező csemege ujdonságok óriási választéka *Wagner* csemege-üzletében Ujvidék.

Megjelent! Gyönyörű szalonképes kivitelben

Vadrózsák

Hat magyar dal énekhangra és zongorára
Mondjátok meg ti ragyogó csilagok - - -
Egyszer volt a híres Budán kutyavásár
Zugva, bugva seperi a szél - - - - -
Ne menj férjhez kislányom - - - - -
Utra kél a daru madár - - - - -
Piroslík a szőlő levele - - - - -
Szövegét és dallamát szerző:

Vargáné STENGL ELEONÓRA

ÁRA 3 KORONA

Kapható: **Herger Ágoston és Ábrahám János** könyvkereskedésében Ujvidéken.

Vidám élet van a hegyek között,

mikor a lejtőt elborítja a hó: rohan a ródlí, ugrik a ski, egyesben és versenyben, öröm nézni. Csak az a baj, hogy a sportolóknak a fele huruttal bűnbödi az élvezetért. Elkerülhetők ezt a bajt, ha hozzászoknának, hogy mindig tartsanak maguknál egy dohoz valódi Fay-féle szódai ásványpasztillát, a mely mindig a szájukban lenne. Ez megvédi az érzékeny nyálkhardtákat minden zavartól, azonkívül igen kellemes ízű is, mert üdítően hat. Okos sportember nem lehet meg nélküle. Szódai pasztillát minden idévágó üzletben lehet kapni, egy dohoz ára 1.25 korona.

Főköpviselő Magyarországon és Ausztria részére: W. Th. Guntzert, cs. és k. udv. szállító, Wien, IV/1. Grosse Neugasse 17.

Felelős szerkesztő: **Pap Sándor.**

Laptulajdonos: **Balla Árpád.**

Igazgató: **Zanbauer Ágoston.**

Hirdetések.

128 szám kig. 1910.

Versenytagyalási hirdetmény.

Kórházi műtőszoba, felszerelés, orvosi műszerek és eszközök, Röntgen felszerelés, Röntgennel kapcsolatos fényképezési berendezés, laboratórium, teljes görcsövi felszerelés, orvosi és kórházi vasbutorok Wertheim szekrény, mérlegek, stb. szállítására.

Ujvidék szab. kir. város törvényhatósági bizottságának határozatából kifolyólag a városi tanács az új városi közkórház berendezéséhez szükséges műtőszoba felszerelés, orvosi műszerek és eszközök, Röntgen felszerelés, Röntgennel kapcsolatos fényképezési berendezés, laboratórium teljes görcsövi felszerelés, orvosi és kórházi vasbutorok, Wertheim szekrény, mérlegek stb. szállításának biztosítása ezennel versenytagyalást hirdet és a zárt írásbeli ajánlatok benyújtására f. évi február hó 10-ének déli 12 óráját tűzi ki.

A benyújtandó zárt ajánlatok tárgyát és kb. mennyiségét a következőkben értékek mutatják: I-ső cs. Műtőszoba, előkészítő, bódító, és rendelő helyiségek berendezése és II-k cs. Orvosi műszerek és eszközök, együtt kb. 20.000 kor. értékben, III. cs. Röntgen felszerelés és IV. cs. Röntgennel kapcsolatos fényképezési berendezés kb. 10.000 kor. értékben. V. cs. vegyi és bakterológiai laboratórium berendezés. VI. cs. teljes görcsövi berendezés kb. 6.000 kor. értékben. VII. cs. Orvosi és kórházi vasbutorok, Wertheim szekrény, mérleg kb. 32.000 kor.: összesen kb. 70.000 kor. értékben. Megjegyeztetik, hogy a szállítás

pontos mennyisége még nem közölhető, mert jelen ügyben a belügyminiszter Ó nagyméltósága még véglegesen nem döntött.

Felhívjuk mindazokat, a kik a szállítást elnyerni óhajtják, hogy az ivenként egy koronás bélyeggel ellátott és a városi kórház gondnokságánál 2 korona önköltség ár előzetes lefizetése mellett kapható (szállítási és szerződési feltételek és ajánlati mintáirlapok) ajánlati úrlapon teendő ajánlataikat, a fent kitett határidőig pecséttel zárt borítékban szabályszerűen felszerelve annál is inkább nyújtásák, be mert a kellékeknek meg nem felelő, elkészenet érkező vagy postaaajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

Ezen vállalat biztosítékául az ajánlati végösszegnek 5%-a készpénzben vagy ova-dekképes értékpapirokban a városi pénztárnál a versenytárgyalást megelőző napig leteendő és az ezt igazoló nyugta az ajánlathoz becsatolandó.

Az ajánlatok egységárakban teendők és az egységárak részint a kórházban megtekinthető mintadarabok, illetve rajzok, részint pedig az egyes cikkek az ajánlattevők által benyújtandó mintadarabok, illetőleg rajzok és leírások alapján szabandók meg.

Az egységáras ajánlatok az összes csoportokra, vagy külön-külön az egyes csoportokra tehetők; de egyes speciális cikkek, illetve tárgyakra külön is tehető ajánlat, minél fogva ajánlattevők tűrni tartoznak, hogy ajánlataikból ilyenek kivételének és szállításuk másra bizassék.

A szállítandó cikkeknek az 1907. évi III. t.-c. 13. és 14. §-ai értelmében a mennyiben azok a magyar szent korona országai területén előállítatnak, hazai gyártmányuaknak és készítményeknek kell lenniük.

Ajánlattevők benyújtott ajánlataikat vissza nem vonhatják és végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

A város fentartja magának ama jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül — az árakra való tekintet nélkül — szabadon választ-hasson, esetleg valamennyit visszautasíthassa.

Ujvidék szab. kir. város tanácsa, 1910. évi január 9-én.

Dr. Demetrovics Vladimir s. k.
polgármester.

Világos fő

mindenkor

Dr. Oetker sütőporát

használja, mely a legjobb, legtökéletesebb és orvosok által ajánlott pótléka az élesztőnek vagy kovásznak.

Ezt a port 12 fil. csomagokban — melyek 1/2 kg. lisztre elégségesek — minden fűszerárú, droguista stb. üzletben árú-sítják. — Ezerszeresen bevált. — Sütémények, kalács és tésztákhoz való használati utasítás ugyanott ingyen. 3—13

SZULTÁN FORRÁS

A húgyhajtó és húgysavoldó vizek királya, bór- és dús lithion-tartalmu ásványvíz.

Kiváló vegyösszetételek következtében sikerrel alkalmazható vese-, húgykő- és hólyagbajok esetében, valamint cukorbetegségeknek, csúzos bántalmaknál; továbbá a légző- és emésztőszervek hurutus bajainak gyógyítására

Igazgatóság: Budapest, IV. Ferenz József-rakpart 22.
Kútkezelőség: EPERJES.

Ujvidéken kapható minden fűszerkereskedésben.

Szives tudomásul.

Tisztelettel értesitem mélyen tisztelt ve-vőimet, Ujvidék és környéke nagyérdemű közönségét, hogy raktáron tartok mindennemű villanyos, szalon, étkezőszoba lüsterlámpákat, ugyszintén az összes ezen szakmába tartozó világítási tárgyakat is a legszebb és a legnagyobb választékban. Amelyre a mélyen tisztelt közönség szives megtekintését kérem! Továbbá elvállalok minden ezen szakmába vágó villamos vezeték felszerelését igen jutányos árak mellett.

Tisztelettel

Nachtmann Szilveszter

9—10

Ujvidék, Kossuth Lajos-u. 10. sz.

Lakás kerestetik.

1 utcai szobából és előszobából álló, esinosen butorozott lakást keresek. — Ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek. 3—3

Matkovits

szobafestő

és mázoló

Rókus

KOSSUTH LAJOS-UTCA 45.

ÖRMÉNYTEPLOMHÁZ.

Urasági lakás,

a város főterén, hat szobából, légszesz- és villanyvilágítással, fürdőszobával, vízvezetékkel és mellékkeliségekkel AZONNAL kiadó.

Bővebbet Mayer Imrénél Ferenc József tér 3. Wagner-ház.

Meghívó.

A Bulkeszi Önszegélyző Szövetkezet

t. tagjai ezennel tisztelettel meghívotnak az 1910. január hó 31-én, délután 1 órakor Stefan Mihály vendéglő helyiségeiben tartandó

XIII. évi rendes közgyűlésre.

NAPIREND:

1. Elnöklő elnök választása.
2. Jegyző és 3 jegyzőkönyvitelesítő választása.
3. Az igazgatóság és felügyelő tanács elő-terjesztése.
4. A mérleg megállapítása és a felmentvény iránti határozat.
5. Vezérigazgató újbóli választása 3 évre
6. Aligazgató " " 3 "
7. 12 igazgatótanács-tag " " 3 "
8. 3 felügyelőtanács-tag " " 1 "
9. Egyleti pénztáros " " 3 "
10. Prokurista " " 3 "
11. Heti betétek üzlete iránti határozat.
12. Esetleges indítványok.

Bulkeszi, 1910. január hó 10.

1—1

Az igazgatóság.

Hivatalnok kerestetik

Annaberg határ-hivatal február 1-re egy és 1910. március 1-re két hivatalnokot keres, aki a német és magyar nyelvet szóban és írásban bírja. Az alkalmazás tartama 1910. április 15 ig. Ajánlatok a bizonyítvány-másolatok melléklése mellett „Grenzamt. Annaberg, Kr. Ratibor“ intézendők. 2—2

5500

közjegyzőileg hitelesített orvosi és magán bizonyítványok igazolják, hogy

a Kaiser-féle

mell-karamellák

a három fenyővel. a

köhögést

rekedtséget, nyálkásodást, hurutot, göres- és szamárhurutot a legbiztosabban megszüntetik.

Csomagja 20 és 40 fillér, szelencében 60 f. Kapható Ujvidéken: Klein Oszkár droguistánál, Stefanovits Ly. fánál, Horezog István gyógytárában, Karlován: Popov Omernél és Bravanisten: Peros K. gyógyszerésznél 3—20

14130 tvk. 1909. szám

Árverési hirdetmény.

A titeli kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Fischer Adolf kereskedő ujvidéki lakos végrehajtatónak Pávlov Rájkó sajkásszentiváni lakos végrehajtást szenvedett elleni 400 k. tőke és jár. iránt folytatott végrehajtási ügyében, nemkülömben az 1881. évi L.X. t.-c. 166—167. §-a értelmében ezennel csatlakozottnak kimondott Vlalukin Szvetozár saskájgyörgyei lakos 26 kor. 20 fillér költség 100 kor. tőke és jár. ir. az 150 kor. tőke s járulékaiból álló követelésének behajtása végett az ujvidéki kir. törvényszék és a titeli kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság területén a sajkásszentiváni 916. szmu betétben Pavlov Rájkó (nős Tapavieza Vukiszával) nevével felvett. A + 1. sorsz. 1785 hrsz. 3 hold 1018 □-öl szántó az orgona telek dűlőben, 1306 kor., + 3. sorsz. 2283 hrsz 512 □-öl szántó a szőlő II. dűlőben 115 kor. becsáron nyilvános árverés útján el fog adatni.

Határnapul 1910. február hó 4. napjának d. e. 9 órája Sajakásszentiván községéhez kitűzetik oly hozzáadással, hogy az ingatlan ezen határnapon a becsáron alul is el fog adatni.

Kikiáltási ár a fenti becsár, a melynek 10%-át venni szándékozik készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. é. 3333. számú I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-ának értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről szabályszerű elismervényt átszolgáltatni kötelesek.

A kir. kincstár, valamint az 1889. XXX te. 10. §-ának második bekezdése alapján adómentes záloglevelek kibocsátására jogosított és Budapesten székelő részvénytársaságok és szövetkezetek, valamint az 1898. évi XXIII. t.-c. alapján alakult központi hitelszövetkezet bánatpénzt letenni nem kötelesek.

Kelt Titelen, 1909. szeptember hó 15-én.

A kir. bíróság, mint tkvi hatóság.

Dr. Petrovits, kir. jbró.

A már megnyilt
városi
ártézi fürdő
gőzfürdője
január 20-án
nyilik meg.

3.

tik
-re egy
keres,
ban és
1910.
másola-
naberg,
2--2

önyvi
Adolf
tónak
égre-
s jár.
n kü-
. §-a
ndott
s 26
ár ir.
vete-
tör-
mint
enti-
(nős
† 1.
ántó
orsz.
lülő-
tján

ának
ához
atlan
fog

nek
ragy
rfo-
ámu
pes
nni,
ben
lye-
gál-

XX
ján
osi-
gok
III.
zet

én.

ó.

